

tetet, det er altid Frederik den 2dens Gave, som har tjent til at fyldestgjøre Universitetets Formaal. — Da Midlerne saa ikke strakte til, da man naaede den Tid, da man skulde have naturvidenskabelige Samlinger og lægevidenskabelige Samlinger, hvad saa? Saa strakte Universitetets og Kommunitetets Midler ikke til, saa maatte private Mænd supplere dem. — Hvis ærede Medlemmer ville se paa det mineralogiske Museum, saa ville de finde som Overskrift: „Grev Moltkes, Universitetet tilhørende Museum“. Det var Grev Joachim Godtke Moltke, som med sin storartede Gaaemildhed skjenkede Universitetet de Midler til de Samlinger, som Staten ikke havde Naad til at give, og som havde afgivet Grundlaget baade for det mineralogiske og for det zoologiske Museum. Da senere det lægevidenskabelige Fakultet trængte til Samlinger, var det ligeledes en privat Mand, Hofraad Meyer, der ved et Legat paa 20,000 Rdl. lagde Grunden til de lægevidenskabelige Samlinger, senere ere de bibeholdt ved Hjælp af Universitetets og Kommunitetets Midler. Man har der Exempler paa, hvor vanskeligt det er, naar der stilles store ekstraordinære Krav til Universitetet, at faae dem fyldestgjorte, og jeg tror tillige, at Historien afgiver Bevis paa en anden Ting, og det er, at naar der skal knibes i trange Løder, saa er det først Universitetet, der tages fra. Jeg skal blot minde om den Understøttelse, der blev Universitetet til Del fra det tidlige kirurgiske Akademi. Ja, da det kneb med Statsformuen, var det Første, man inddrog, Understøttelsen til Universitetet. Da det kongelige naturhistoriske Museum blev forenet med Universitetets, skulde det have et Tilskud, men da det var strakt med Finanserne efter Krigen i 1864, saa maatte Universitetet selv udrede det Hele. Jeg tror altsaa, at det er en Erfaringsætning, at det har sin Vanskelighed med at faae disse ekstraordinære Udgifter udrede netop til dette Diemed, og naar man siger, at dette, at fikke Universitetet ved Hjælp af særlige Fonds, indeholder en Mistanke mod Repræsentationen, særlig mod een Side af den, tror jeg, det er en Misforstaaelse. Det er kun en Ordning, som man fra gammel Tid har fastholdt i der Erkjendelse, at disse Formaalets Betydning saa let unddrager sig den almindelige Bevidsthed, og at man derfor maa være særlig forsigtig og varjom med Hensyn til at træffe en Ordning til Garanti for dem, istedetfor at lade dem konkurrere med de almindelige Krav. Derfor er det af saa stor Betydning, naar disse Fonds engang ere, saa ogsaa at bevare dem, og naar man saa henviser til den Rebebonhed, der er udviist med Hensyn til Bevillingerne, ja, saa vil jeg ikke paa nogen Maade i saa Henseende sige Noget, der kan være til Fornærmelse for Nogen; men jeg vil dog blot gjøre opmærksom paa, hvorledes det f. Ex. er gaaet med den fysiologiske Docent ved Landbohøjskolen. Det er et

Exempel, som netop er af Betydning. Hvilken overordentlig Betydning har ikke dette fysiologiske Studium for hele det praktiske Liv, for Agerbruget og for hvilken som helst Næringsdrift. Dette fysiologiske Studium bestaar jo i, at Videnskabsmænd granske Planternes og Dyrenes Ernæringsliv, og de smaa usynlige Væfener, som Ingen ellers agter paa, og det har en overordentlig Interesse for en hvilken som helst Næringsdrift i hele Samfundet. Derfor synes jeg, at man maa beklage, at f. Ex. denne Docentpost ikke er bleven bevilget; thi det forekommer mig, at det netop er et Bevis paa, at man ikke er tilstrækkelig rundhaandet med Hensyn til disse Bevillinger til saadanne tilsyneladende Ubetydeligheder, som dog i Henseende til deres Virkninger ere af saa overordentlig Betydning for hele Samfundet. Hvad gjør det, om man ogsaa bevilger nogle Hundrede Kroner mere, naar man maaste ved Hjælp deraf kan forsøge Samfundets Formue i en uendelig Grad. Derfor forekommer det mig, at, naar man saaledes har Erfaringen for sig, naar man ser, hvorledes den Slags Krav let tilfidesættes for andre mere omfattende, mere iøjnefaldende Krav, f. Ex. til Kommunikationsvæsenet og deslige, er det i Alles Interesse at fastholde den Ordning, som nu fra gammel Tid har bestaaet, og som jo heller ikke i andre Retninger kan være til Skade for Nogen, den er jo ikke nogen Begrænsning i den bevilgende Myndigheds Naadighed, kort sagt, det er jo givet, at den ikke er til Skade for nogen som helst anden Interesse og at den afgiver et Bærn for de Krav, som, ligegyldigt hvilken Side, der saa er ved Magten, kunne trængte til at have det Bærn, som saaledes ydes dem gjennem en lovbunden Ordning. Derfor skal jeg tillade mig at slutte, som jeg begyndte, med en Aerkjendelse af, at den høitærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet har stillet sig saa klart og bestemt med Hensyn til Spørgsmaalet om disse særlige Fonds.

H. Nasmussen: Det ærede Medlems Foredrag viste en meget stor Interesse for Universitetet og for rigtig at komme tilbunds i denne Sag. Det fremgaar jo tydeligt af det ærede Medlems Foredrag, at naar Universitetet er angrebet, saa er det Statsmagten, der har angrebet det. Nu vil det ærede Medlem have Universitetet beskyttet paa en saadan Maade, at det er uangribeligt, altsaa uangribeligt fra Statsmagtens Side. Jeg vilde gjerne blive rigtig overbevist om, hvad det er for en Stilling, Universitetet skal have ved Siden af Statsmagten. Det ærede Medlem anerkjender jo, at Universitetets Formue er Statens; er det saa det ærede Medlems Mening, at Universitetet skal have den Stilling ligeoverfor Statens Formue, at dets Formue er uangribelig af Staten? Det er det, som der egentlig er Spørgsmaal om; naar man taler om, at Universitetets